

vos fet aquesta confiança. Flavors a mi'm semblarà impossible
que m'haguessis pogut amyorar. A una arribada aquí, vareig escriure
ne tot seguit a la Eugènia, però la carta no la podrà tenir ella
fins demà. Li he proposat un plan per poguerli escriure cada
dia. Dimars me penso que rebré carta d'ella. Deu ho faci.
Analitzaré que llegis aquesta carta no creuria pas que la he escrita
el director del valent semanari que sabem. ¡Com són els ho-
mes! Volia pendre notes de coses d'aquí per escriurelas després, pe-
rò no trobo res tan digne d'observació com el meu propi estat
d'esperit. Jo no m'havia may trobat en un cas com aquest
y crech que m'aprofitarà bona cosa... No'm parlem més!

Vos participo que desde feya quinze dias escribia, a Barcelona,
una obra dramàtica en tres actes apropiat per la companyia
del Principal. El dia que vareig marxar de Barcelona li estava
davant els devers cops de ploma. La hi acabada aquí y
si marxa temps tinc de restarhi, la hi copiaré y tot.

Es una comedia, alta comedia, de saló, en tres actes, de ca-
racter psicològic semi-pasional sense ser gens romàntica.
Se titularà "Las donas superiores" y n'estich bastant satisfet.
Eindré il gust de llegirvos-la quan torni aquí entre vosaltres.
No us espanteu! No dura la lectura pas més d'una hora.

Y ara que parlem de coses literàries, se m'acut el temor de
que la meua novela "Jobirania" fos cremada pels militars
al Cu-ent. Li'm sabem queliom m'ho podriam dir.

Encare escriuria més però s'acaba il paper y a vosaltres
la paciència. D'aquesta carta excuseme lo que vos hi
sobri, perquè desde Barcelona no farà pas l'efecte que es
produiria si també fossin lluny y angorosos com jo.

Digueu a n'eu Llorenç que estimo sa finca y que'm
plaurà rebre lletra d'ell com m'opereia.

Poden sense temor, escriure a mon nom. Solament
que are m'enviaren la carta, si es que'm poguen escriure,
a la següent adreça: J. M. Folch y Torres

Casa Mr. Joseph Payret

Director de la Gazette de Yvernet-les-bains
Perpignan (France)

Reben una ferventa abraçada de vostre amic
J. M. Folch y Torres

Perpinyà Dissabte 2 Decembre 1905

Estimat Amich Puig i demés companys:

He rebut vostra volguda lletra y agraeixo coral-
ment las manifestacions del Puig que crech completament
sinceras. La vostra carta ha vingut a donarme un bon confort
puig els dubtes no havian pas minvat gens en el meu esperit.

Ahí vareig rebre tot un gavadal de cartes, entre las que son
d'amentar una de 8 planas de Na Carme Karr endressantme
molts piropos y recomanantme amablement a la més rica
y distingida familia de Perpinyà. Un'altra d'en Lluís
de Palafongell oferintse'm junt ab en Vergès qui'm recomana
a son oncle Doctor Massot, metge aquí a Perpinyà. Un'altra
del Mtre Millet dirigida a Monsenyor Carrelade a qui aniré
a veure demà ab en Delpont, y altres deu Sabatés, de mos
germans y de qualcun altre company de redacció. Tot ahí
vareig pararlo, com qui dir, contestant cartas, feya que a
Barcelona'm carrega molt, però que aquí vareig trobar
deliciosa, tan perquè fan de bon agrair las cartas dels amichs
en situacions com la meua, tan perquè vareig invertir un
bon grupat d'horas. A la tarde, ab l'amich Mr. Payret de
qui crech ja li parlava en ma carta primera, voliam anar
a un poblet o barriada marítima de Perpinyà, y ja eram
a mitg camí, quan varem trobar de retorn al qui anavam
a cercar que era el Director de l'Independant qui sabent
ma estada a Perpinyà volia interveirame. Bona pro-
mena de que no publicaria il meu nom li vareig espony
tot lo que passa a Catalunya referent a Catalanisme.
Demà notirà, donchs, un extens article a l'Independant
tractant d'ainó. A la nit vareig esser convidat a
casa de dit senyor, del qual y de la seva charmante

sa me restarà sempre agraït. En acabant de sopar, conmutat per ells varem anar al Teatre (abonificant l'Orfeo) are fa 4 anys) y vareig veure la tragedia de Racine "Athalia" ab ilustracions ^{musicals} de J. B. Moreau a qui vostè coneixerà puig els cartells diuen que era Mestre de Capella de Lluís XIV si no recordo mal. Aquestes ilustracions musicals consistiren en uns solos y chors, que varen ser cantats per Mr. E. Mayens y las Mlles Pironnay, A Villot y Delcourt primers solistas dels Cantons de Saint Germain, dirigits pel subdirector de la Escola Mr. Leon Saint Regnier. Est així lo trech del programa que repartiran. Dir el mateix programa que la musica es "reconstituée par les soins de M. Charles Bordes". Potser de tot així vostè m'podria fer quelcom per la Revista. Jo no m'hi atrevit perquè llavors la cosa hauria pres caracter de comespandicia y m'hauria hagut d'endinçar en coses que no entench.

Avans llegint la carta de vostè en un tramvia dels que van a la estació, y quan hi arribat a cert paragraf de la carta m'hi quedat tot avergonyit puig m'ha escapat un començament de rialla que ha cridat l'atenció de tots els viatgers. Es cert. ¿Sab quin paragraf era? Aquell de les francesetas. Es un paragraf de bon amic que tindrè molt en compte. De moment ja li puch assegurar que hi ha rigut a temps puig m'enorgulleixo de no haver comès cap infidelitat, tant perquè no tinc ocasió, per ara, de parlar als francesetas, com perquè estic completament transformat. Des d'agui, lluny dels amics, y de la família y fins veng dir de la Patria, puig es ben estranger tot això, el meu cor se sent enamorat com may s'ho havia sentit. Li, es cert: estimo més agui que quan estic parlant ab ella a Barcelona. L'allunyament ve a esser un filtre pel qual s'escencien els sentiments y esdeven més poderosos. Així m'passa a mi. Ademés... ademés...

i vos ho dich? ¡Estich anyorant com un nen de cinch anys! No sé que m' passa que quan al vespre m' quedo sol a la meua cambra, m' invadeix una gran tristesa incombustible. Be m'esforço en ferme càrrech de la situació; en pensar que tot això passarà y podré tornar a mos quefers habituals. És impossible! Tardo horas a adormirme y seguidament veig durant vols pel meu cervell pensaments tristos. Penso ab tot y ab tots els que hi deia a Barcelona y pel demunt de tot ab la meua estimada a qui hi vint en somnis plorant, tal com voste' dir en sa carta. No ho hi dit a ningú aixó. A casa els hi faria massa pena, als demés no hi gosat, a vosaltres m'hi atrevit perquè ho necessitava i'men cor tenir aquest esplay ab qui pogués ferme càrrech. ¡És tan diferent la meua vida aquí de la que es a Barcelona! Durant el dia encare'm distrech ab els amichs Payret y Delpont, pero ja cap al cagant de la tarde me trobo perdut, isolat, sol en mitg de tothom y aixó dona lloch a que la tristesa, l'anyorament fari de las sevas en el meu esperit. Avuy hi escrit durant tot el dia y aixís m'he distret. Hi anat a veure a m'en Payret, m'és estava ensenyant y no hi consentit que deixes la feyna per mi. Me m'hi entornat a l' Hôtel y hi tornat a escriure. Quan hi rebut la seva carta me disposava a anar a càin Delpont y hi pres el tranvi, inutilment puig en Delpont encare era al treball. L'auoras he tornat a l' Hôtel y m'hi posat a contestar. A mitja carta m'han cridat a sopar y are estich sol a la meua cambra parlant ab vosaltres per medi d'aquestas lletres, ja que no puch com jo voldria. No us en riguen d'aquesta feblesa meua. Ja sé que als meus anys no està bé aixó, pero jo no sé que dirhi més aixís. Encare hi arribat a pitjor extrem que no vuy dirhe perquè me fa vergonya. Quan seré a Barcelona me sabrá greu dirhe.